

formener, at Landhuusholdningssekselskabets Budget, forsaavidt det er opført under Indenrigsministeriet, ikke har det Mindste med denne Sag at gjøre; det er en Overlevering fra ældre Tid; det Tilskud nemlig, som fra Statskassens Side er givet til dette privat dannede Selskab, har været henlagt under det forrige Rentekammer, og derfra er det overantvordet Indenrigsministeriet; — men dette Tilskud er ogsaa givet aldeles i praktisk Retning. Med Hensyn til Forpagter Bangs Andragende gaaer jo Udvalgets Indstilling blot ud paa at henvise det til Cultusministeren, for at denne Minister, som den, der har med de videnskabelige Sager at bestille, kan overveie og undersøge, — maaskee ved Indenrigsministerens Hjælp, derfor er der aldeles Intet til Hinder — om dette Andragende indeholder Noget, som kan bruges, eller, om det skal lægges tilside.

B. Scholer: Ja, hvis det var Hensigten, som den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Scherning) bemærkede, at man vilde henvise Andragendet til Cultusministeren, for at faae det begravet med det Samme, skal jeg ikke have noget Videre derimod; men det er efter min Formening ikke passende, at vi paa Skrómt ligesom presse Regjeringen til at gjøre Noget ved denne Sag. Jeg mener ogsaa, at man bør stræbe til, at Agerdyrkningen mere og mere udvikler sig ved sig selv, men den her foreslaaede Fremgangsmaade forekommer mig ikke at være Thinget værdig. Det er et Spilfægteri, naar Udvalget foreslaaer, at Andragendet skal henvises til Cultusministeriet, uden nærmere at have nogen Mening, om der skal gjøres Noget ved den Sag. Det forekommer mig, at det havde været bedre, at Udvalget havde gjort sig bekendt med Andragendet, sat sig ind deri og dannet sig en Mening derom. Hvis man slet ikke havde gjort Noget, det kunde jeg forstaae; men derimod maa jeg vedblivende holde paa, at, naar der skal gjøres Noget, maa Sagen henvises til Indenrigsministeriet. Jeg mener, at der er en overordentlig stor Forskiel paa, hvilken Fremgangsmaade man vælger. Naar man gaaer frem paa den af Udvalget foreslaaede Maade, følger man den tydske Methode, hvor man tager Agerdyrkningen som en Skole,

hvor man opretter Skoler for Alt, hvor man har gjort Skolemethoder og Skoleplaner til det Vigtigste, og derimod ladet den praktiske Uddannelse i Agerbruget være det Underordnede. Naar man derimod seer hen til Frankrig, ere alle saadanne Anstalter, hvorved man søger at virke til Agerbrugets Opkomst, henlagte under Indenrigsministeriet, og, gaae vi til Sverrig og Norge, ere de Landbrugsskoler, der sigte til den praktiske Uddannelse i Agerdyrkningen, det Væsentlige, og, see vi hen til os selv, have de hidtil været henlagte under de Autoriteter, som have med Landbos forholdene at bestille; saaledes ligger en anden Anstalt, nemlig Veterinairskolen, skjøndt den meget mere har Charakteren af en Skole, under Indenrigsministeriet, fordi man har erkjendt, at det kommer an paa den praktiske Uddannelse, og ikke paa at opstille Skoleplaner og Skoletheorier. Naar det er bemærket, at Landhuusholdningssekselskabet ikke forterer under Indenrigsministeriet, da veed jeg det seldkommen vel, at det er opstaaet som et privat Selskab, men, forsaavidt det er understøttet af Staten, er det Indenrigsministeriet, der controllerer det, og her har man altsaa anerkjendt, at saadanne Foreninger fortere under Indenrigsministeriet. Naar man fremdeles har villet anføre til Støtte for, at Sagen henvises til Cultusministeriet, at det er overladt denne Autoritet at understøtte andre lignende Skoler, de saakaldte Bondehøjskoler, da vil jeg bemærke, at der er meget stor Forskiel derpaa; Aarsagen dertil er nemlig den, at Pengene til disse Skoler tages fra Sorø Akademies Overstud, altsaa fra en Fond, som henhører under Cultusministeriet, der efter bedste Skjøn skal uddele disse Penge som Belønning til saadanne Skoler, der oprettes af Beboerne selv.

Jagerslev: Jeg vil blot tillade mig at udtale et Par Ord for den under Nr. 14 gjorte Indstilling, som gaaer ud paa, at Beboerne af Snærrild-Fogderi i Aarhus Amt for de af dem præsterede og ikke betalte Kjørsler for den ssendilige Armee maa tilstaaes en Erstatning af 153 Rbd. Det er ganske rigtigt, som den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (G. Winther) har anført, at Grunden til, at Fogderiets Beboere